

Resultater i mentorforsøget

Baggrund

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har i perioden august 2012-november 2013 sammen med 13 jobcentre gennemført forsøget 'Mentorstøtte til udsatte unge uden uddannelse og job' for 18-29-årige kontanthjælpsmodtagere uden erhvervs-kompetencegivende uddannelse i den daværende matchgruppe 2.

Formålet med mentorforsøget har været at hjælpe udsatte unge tættere på uddannelse eller job ved at tilknytte en personlig mentor til de unge i op til et år.

Evalueringen af mentorforsøget er nu afsluttet. Evalueringen er udarbejdet af Rambøll og Michael Rosholm og Michael Svarer, som begge er professorer ved Institut for Økonomi på Aarhus Universitet.

Mentorforsøget er en del af en konsolidering af viden om effekten af mentorstøtte til udsatte grupper.

- Forud for forsøget har SFI indsamlet et større litteraturreview om effekten af mentorstøtte, som viser, at der er indikation for, at mentorstøtte i forbindelse med anden indsats har en gavnlig virkning på omfanget af beskæftigelse for udsatte ledige i form af langtidsledige.
- Mentorstøtte udgør derudover en betydelig del af indsatsen i en række programmer som har dokumenteret en positiv effekt.
 - Der er dokumentation for, at mentorstøtte som en del af en samlet indsats har en positiv virkning i forhold til at afklare unges uddannelsesønsker, opkvalificere og ruste de unge bedst muligt til at kunne påbegynde og gennemføre en uddannelse samt understøtte de unges overgange til uddannelse ('Brobygning til uddannelse').
 - Der er betydelig international dokumentation for at mentorstøtte som en del af en samlet indsats der udover mentorstøtte består af virksomhedsrettet indsats kombineret med behandling har en positiv virkning for personer med tunge sindslidelser ('IPS').

Følgende jobcentre har deltaget i forsøget:

- København, Holbæk, Kalundborg, Slagelse, Næstved, Haderslev, Sønderborg, Vejle, Herning, Silkeborg, Viborg, Aalborg og Hjørring.

Resumé

Effektevalueringen viser følgende:

- Effekten nås gennem en relativ begrænset indsats. I gennemsnit har der været ca. 1,5 times mentorstøtte om ugen i ca. 10 måneder.

- Evalueringen finder, at der er en positiv sammenhæng mellem intensiteten i mentorindsatsen i de enkelte kommuner i forsøget og effekten på uddannelsesomfanget. Sammenhængen implicerer, at godt 10 minutters ekstra mentorindsats pr. deltager om ugen kan give en effekt på ca. 1 pct.-point på uddannelsesomfanget.
- Mentorstøtte bidrager til at flere udsatte unge kommer i gang med uddannelse eller i job.
 - *Positiv uddannelseseffekt:* Målt et år efter forsøgsstart er 12 pct. af de unge i kontrolgruppen i gang med uddannelse. Det tilsvarende tal for deltagergruppen er 16 pct. Mentorindsatsen har dermed haft en signifikant positiv effekt på ca. 4 pct.-point på tilbøjeligheden til at påbegynde en SU-berettiget uddannelse.
 - *Positiv jobeffekt:* Målt godt et år efter forsøgsstart er ca. 5 pct. af de unge i kontrolgruppen i job. Det tilsvarende til for deltagergruppen er ca. 7 pct. Mentorindsatsen har dermed haft en signifikant positiv jobeffekt på samlet set ca. 2 pct.-point.
- Mentorstøtte er særlig gavnlig for gruppen af udsatte unge - ikke "stærke unge" med god forældrebaggrund og ikke de helt "svage unge", som ikke har fuldført folkeskolen.
 - Der er en markant positiv uddannelseseffekt på 7-10 pct.-point. for udsatte unge der har fuldført folkeskolen med under 4 i 9.klasses karaktergennemsnit.
- *Mentor skaber positiv progression:* Mentorstøtte bidrager til at løfte de unges selvoplevede motivation ift. uddannelse og job, øger deres selvværd og tro på egne evner, løfter deres selvvaluerede helbred, skaber bedre samarbejde mellem de unge og jobcentret og forbedrer de unges hverdagsmestring.

Evalueringen peger på en række mulige forklaringer på mentorindsatsens positive effekter:

- Der er et tæt samarbejde og en klar rollefordeling mellem mentor og sagsbehandler.
- Mentor er meget vedholdende og anerkendende i sit arbejde.
- Mentor bidrager med rådgivning og inspiration til den unge ift. job og uddannelse samt praktisk hjælp, fx med at møde op til aftaler med jobcenter, læge mfl.

Konsolidering af viden om effekter af mentorindsats

Mentorforsøget er en del af en konsolidering af viden om effekterne af mentorstøtte til udsatte grupper.

- Mentorforsøget er et randomiseret kontrolleret forsøg (RCT). RCT er guldstandard til at evaluere virkningen af en given indsats dvs. forskellen mellem det som sker efter at have modtaget en indsats og kontrafaktum (dvs. hvad der ville være sket med de samme personer, hvis ikke indsatsen havde fundet sted). Da personer til deltager og kontrolgruppe er udvalgt tilfældigt er de to grupper ens

mht. observerbare karakteristika (køn, alder, uddannelse, børn, ledighedshistorik osv.) og uobserverbare karakteristika (motivation, engagement, helbred, samarbejdsevner osv.). Dermed kan et velgennemført RCT give et korrekt billede af virkningerne af en indsats.

- SFI gennemførte i 2012 for daværende Arbejdsmarkedsstyrelsen (nu Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering) et review om effekten af mentorstøtte for udsatte ledige.
 - Rapporten konkluderer, at der er *indikation* for, at mentorstøtte i forbindelse med anden indsats har en gavnlig virkning på omfanget af beskæftigelse for udsatte ledige i form af langtidsledige. Endvidere kan mentorordninger for unge i skoler i USA fremvise positive effekter på visse områder som fravær, opførsel, karakter, kammeratskab og anden ikke-familiær voksenkontakt. I rapporten kan effekten af mentorstøtten alene ikke isoleres, da mentorstøtte i alle studierne indgår som et af flere elementer i en samlet indsats.
- Mentorstøtte udgør derudover en betydelig del af indsatsen i en række programmer som har dokumenteret en positiv effekt.
 - Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har i samarbejde med Ministeriet for Børn og Undervisning i efteråret 2012 igangsat forsøget 'Brobygning til uddannelse', der har til formål at understøtte, at flere unge overgår fra offentlig forsørgelse til ordinær uddannelse. Målgruppen for projektet er unge ydelsesmodtagere under 30 år uden en erhvervskompetencegivende uddannelse, som via et brobygningsforløb på en erhvervsuddannelse skal rustes til at påbegynde og gennemføre et grundforløb på en erhvervsuddannelse. Mentorstøtte er et betydeligt element i forsøget, og midtvejsevalueringen fremviser positive resultater af indsatsen. Den endelige evaluering af brobygningsforløb forventes i løbet af efteråret 2015.
 - Der er betydelig international dokumentation for at mentorstøtte som en del af en samlet indsats, der udover mentorstøtte, består af virksomhedsrettet indsats kombineret med behandling, har en positiv effekt. Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering afprøver i øjeblikket to randomiserede kontrollerede forsøg 'Individuel Planlagt job med Støtte' (IPS) for personer med tunge sindslidelser og 'Sherpa' for personer med lettere sindslidelser, og de to forsøg vil bidrage med yderligere viden om virkningerne af forsøgsindsatserne herunder mentorstøtte i dansk kontekst.

Mentorforsøgets design

Forsøgsdesignet består af følgende komponenter:

- Efter forsøgsstart udvælges unge ved den førstkommande samtale i jobcentret til at indgå i deltagergruppen (eller kontrolgruppen). Ved samtalen i jobcentret tilbydes alle unge i deltagergruppen at få en personlig mentor.
- Herefter finder jobcentret en mentor til den unge, som påbegynder kontakten med den unge senest en måned efter samtalen har fundet sted.
- Der skal som minimum være ugentlig kontakt mellem mentor og den unge.

- Mentorstøtten inden for rammerne af forsøget gives, indtil den unge er kommet godt i gang med en uddannelse (eller et job) i op til maksimalt 12 måneder. Jobcentre kan fortsætte mentorstøtten længere end 12 måneder, hvis det er nødvendigt, men denne indsats vil ikke indgå i forsøget.
- Unge udvalgt til kontrolgruppen får tilbudt jobcentrets almindelige indsats i søgsperioden.

Mentorer og relevante sagsbehandlere er blevet ”klædt på” til at yde mentorstøtte via deltagelse i et centralt tilrettelagt kursus og i kommunalt skræddersyet kursus. Det centrale kursus har omhandlet mentoropgaverne i forsøget og har givet nogle konkrete redskaber ift. det at være mentor, som er relevante på tværs af jobcentre.

Emner der har været undervist i på det centrale kursus kunne fx være:

- De hyppigst forekomne udfordringer hos de unge (psykiske problemer, misbrug, manglende faglige kompetencer, gæld, manglende netværk/opbakning og lign.).
- Erkende egen rolle som mentor dvs. forstå, at der er grænser for, hvilke opgaver mentor kan varetage (mentor kan fx ikke begynde at agere som psykolog, men skal have kendskab til forskellige psykiske sygdomme).
- Unges rettigheder i uddannelses-, beskæftigelses-, social- og sundhedssystemet (fx ret til at blive henvist til psykolog, ret til misbrugsbehandling, ret til uddannelsesvejledning og lign.).
- Kendskab til typiske forløb, der involverer flere forvaltninger.
- Viden om en koordineret indsats på tværs af forskellige forvaltninger/systemer.
- Motivere og sikre ejerskab hos de unge (empowerment).
- Finde gode og holdbare løsninger på konflikter.
- Hvordan man lytter og forsøger at forstå den anden, og hvordan man bevarer kontakten, også når kommunikationen bevæger sig ind på sårbare områder.
- Rollefordelingen mellem mentor og sagsbehandlere i forsøget.
- Rollefordelingen mellem mentor og andre støttepersoner fx virksomhedsmentorer, uddannelsesmentorer og støttekontaktpersoner efter servicelovens § 85 og 99.
- Kendskab til frafaldsproblemer ved uddannelsesstart.

På de kommunale kurser har mentorerne fået viden om de lokale tilbud, fået lejlighed til at møde de forskellige relevante kontaktpersoner og udvekslet kontaktoplysninger.

Mentorforsøgets gennemførelse

Evalueringen viser, at mentorforsøget i vidt omfang er gennemført som planlagt.

- Godt 90 pct. af de unge i deltagergruppen har benyttet sig af tilbuddet om en mentor, og har haft mindst en uges kontakt i søgsperioden. Der er ca. 10 pct. i kontrolgruppen, der har angivet, at de har fået en form for mentorstøtte, der minder om den mentorstøtte som de unge i deltagergruppen har fået. Dvs. der er betydelig forskel på hvor stort et omfang af mentorstøtte, som der er givet til de unge i hhv. deltager og kontrolgruppe i løbet af søgsperioden.
- Evalueringen viser, at hovedelementerne om kontakt mellem den unge og mentor inden for en måned, ugentlig kontakt i løbet af forsøget og mentorstøtte i op til 12 måneder er gennemført i et stort flertal af jobcentre i forsøget.

- Mentorerne i forsøget har deltaget i både det centralt afholdte kursus samt det kommunale kursus, men relevante sagsbehandlernes deltagelse i de to kurser har været mindre omfangsrigt. Evalueringen peger på, at manglende deltagelse især skyldes travlhed /manglende prioritering.

Figur 1. Forsøgets gennemførelse

Indsatspunkter	Aalborg	Hederslev	Herring	Hjørring	Holbæk	Kalundborg	København	Næstved	Silkeborg	Slagelse	Sønderborg	Vejle	Viborg
1. Mentorer deltager i kommunalt kursus	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	•	✓	✓	✓	✓	✓
2. Mentorer deltager i centralt kursus	✓	✓	✓	✓	✓	•	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3. Sagsbehandlere deltager i kommunalt kursus	✓	✓	✓	✓	✓	✗	•	✗	✓	✗	✓	✓	✓
4. Sagsbehandlere deltager i centralt kursus	✓	✗	✗	✓	✗	✗	✓	✗	✓	✗	✓	✓	✓
5. Mentor er lønnet af kommunen	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
6. Mentoren er ikke en myndighedsperson	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
7. Mentor for et passende antal unge	•	✓	✓	•	•	•	✓	•	✓	✓	✓	✓	✓
8. Ugentlig kontakt mellem mentor og den unge	•	•	•	•	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
9. Første kontakt inden for 1 måned efter tildeling	✓	•	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	•	✓	✓	✓
10. Supervision til mentorerne	✓	•	✗	✗	✓	✗	•	✗	✓	✓	✗	✓	✓
11. Mentorstøtte i op til 12 måneder (mulighed for forlængelse)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

Kilde: Evaluering af mentorindsats til unge uden uddannelse og job, Rambøll 2014, side 13.

Note: Implementeringen er beskrevet med følgende tegn: ✓ (fuldt implementeret), • (delvis implementeret) og ✗ (ikke implementeret).

De unge i forsøget

Målgruppen for forsøget er unge kontanthjælpsmodtagere i matchgruppe 2 uden uddannelse uanset ledighedslængde. Evalueringen viser, at deltager og kontrolgruppe er ens på en række karakteristika, hvorfor betingelsen om tilfældig udvælgelse til deltager og kontrolgruppe er opfyldt. Ca. 90 pct. af gruppen er af dansk oprindelse og gennemsnitsalderen er ca. 24 år.

Evalueringen viser også, at de unge i forsøget er udsatte unge med såvel faglige, sociale og helbredsmæssige udfordringer.

- Godt halvdelen af de unge har ikke en standpunktskarakter fra 9. klasse i folkeskolen, og blandt de unge, som har folkeskolekarakterer, er gennemsnittet omkring 4, hvilket er betydeligt lavere end det generelle landsgennemsnit, som er omkring 6,7.
- De unge har tilbragt en stor del af de seneste tre år på offentlige indkomstoversførsler eksklusive SU og ikke så meget tid på SU.

Figur 2. Deltagernes karakteristika

Gennemsnit		
	Kontrolgruppe	Deltagergruppe
Gennemsnitskarakter i dansk og matematik, 9. klasse	4,27	4,36
Mangler 9.klassesfolkeskolekarakterer	0,55	0,52
Overførselsgrad 1 år tilbage	0,79	0,78
Overførselsgrad 2 år tilbage	0,61	0,6
Overførselsgrad 3 år tilbage	0,49	0,49
SU-omfang 1 år tilbage	0,08	0,09
SU-omfang 2 år tilbage	0,15	0,16
SU-omfang 3 år tilbage	0,16	0,15
Indvandrere eller efterkommer	0,1	0,1
Alder	23,99	23,81
Antal observationer	1289	1299

Kilde: Evaluering af mentorindsats til unge uden uddannelse og job, Rambøll 2014, side 17.

Deltagerne har som led i de løbende progressionsmålinger besvaret en række spørgsmål vedr. deres generelle helbred og velbefindende, motivation, uddannelsesønsker mm. Af deltagergruppen har 488 personer besvaret spørgeskemaet i den første uge af forsøget, og disse besvarelser tegner et billede af målgruppen ved indgangen til forsøget som værende socialt og helbredsmæssigt udsatte.

Ved begyndelsen af forsøget vurderede knap halvdelen af de unge deres helbred som "mindre godt" eller "dårligt". Til sammenligning er der i en dansk normalpopulation i samme alderskategori omtrent 5-7 pct., der vurderer deres helbred som "mindre godt" eller "dårligt" (Rambøll, s. 18).

Mere end to ud af tre af de unge har angivet at have visse udfordringer med at være sammen med og samarbejde med andre personer, mens en tredjedel har angivet at have betydelige udfordringer. Tilsvarende er der en tredjedel af de unge, der har angivet at have betydelige udfordringer i forhold til at håndtere praktiske problemer i hverdagen.

Ca. fire ud af ti af de unge angav ved begyndelsen af forsøget, at de har en plan eller et billede af en ønsket uddannelse. Omkring en tredjedel angav, at de i høj eller i nogen grad vil starte i et job, og omkring en fjerdedel angav, at de aktivt har søgt et job inden for de foregående tre måneder. Der er ingen sammenhæng mellem (høj) motivation for uddannelse og (lav) motivation for job eller omvendt.

Mentorerne i forsøget

Der har været ansat 112 mentorer i forsøget fordelt på de 13 forsøgskommuner. Mentorernes gennemsnitsalder er ca. 46 år, hvilket dækker over, at ca. en tredjedel er under 40 år, en tredjedel i 40'erne, mens lidt mere end en tredjedel er 50 år eller derover.

Ca. 7 ud af 10 af mentorerne angiver at have en mellemlang videregående uddannelse, mens cirka 10 pct. angiver at have hhv. en kort videregående uddannelse og en lang videregående uddannelse.

En tredjedel af mentorerne angiver at have op til to års erfaring med forsøget målgruppe, en tredjedel har mellem 2 og 6 års erfaring og en tredjedel har 6 års erfaring eller mere på dette område.

Mentorerne er stort omfang rekrutteret inden for kommunen. Den største gruppe blandt kommunerne (seks ud tretten kommuner) har udelukkende anvendt fuldtidsmentorer, mens tre kommuner har anvendt en blanding, men flest fuldtidsmentorer. Endelig har tre kommuner flest deltidsmentorer.

Figur 3. Mentoransættelser

	Kommuner
Udelukkende fuldtidsmentorer (over 30 timer)	Hjørring, København, Næstved, Silkeborg, Sønderborg og Aalborg
Flest fuldtidsmentorer	Holbæk, Slagelse, og Vejle
Lige mange deltids- og fuldtidsmentorer	Viborg
Flest deltidsmentorer (under 30 timer)	Haderslev, Herning og Kalundborg

Kilde: Evaluering af mentorindsats til unge uden uddannelse og job, Rambøll 2014, side 24.

Mentoregenskaber

Evalueringen angiver, at mentorerne skal være fleksible og nemme at komme i kontakt med, og de skal være psykisk robuste. Derudover peger evalueringen på, at sans for humor er et godt redskab til at skabe en relation til de unge.

Af faglige evner skal mentor kunne håndtere en stor mængde generel viden om, hvordan systemet fungerer, hvilke støttemuligheder der eksisterer, og hvilke uddannelsesmuligheder de unge har. Mentorerne skal kunne håndtere, at de ikke typisk har al den viden, de har brug for, men igennem forløbet og sparring med andre mentorer finder løsninger hen ad vejen.

Evalueringen peger på, at der er en række generelle mentorkompetencer som er vigtige såsom nærvær, empati, lytteparathed, omsorgsfuldhed og tålmodighed.

Mentoropgaver

De unge i deltagergruppen har i gennemsnit modtaget ca. 1,5 times mentorstøtte om ugen i ca. 10 måneder. Ca. halvdelen af de unge havde forsat mentorstøtte 1 år efter forsøgsstart. Det har været frivilligt om jobcentre ville fortsætte mentorstøtten, hvilket flere jobcentre har gjort.

Evalueringen viser, at mentorerne i forsøget har løst en række opgaver som knytter sig til følgende roller:

- Rollen som personlig støtte og vejleder (fx ledsagelse i forbindelse med lægebesøg, tandlægebesøg eller besøg hos psykiater eller misbrugsvejledning mv.).
- Rollen som motiverende partner (finde ud af, hvad de unge ønsker af fremtiden og hjælpe med at opstille og gennemføre planer for at opnå det).
- Rollen som systemguide (mægle og oversætte mellem borgeren og systemet).
- Rollen som indslusningsguide (understøtte de unge ved opstart på uddannelse eller arbejde).

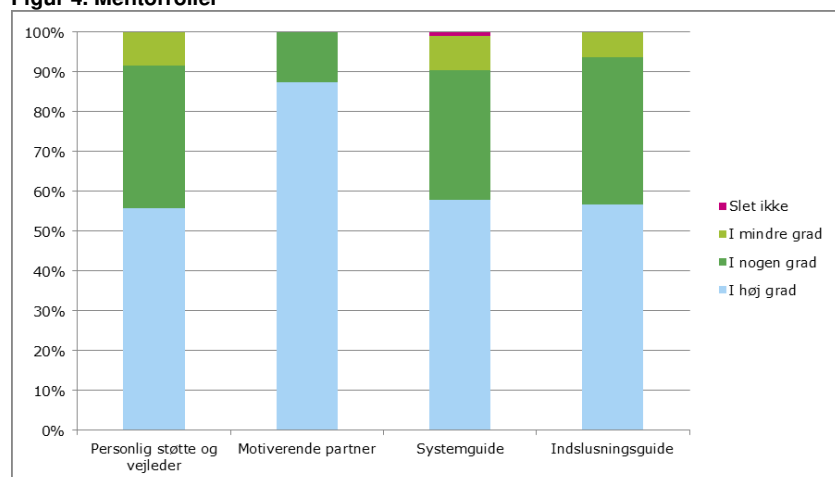
Knap 9 ud af 10 af mentorerne angiver i høj grad, at have fungeret som motiverende partner, dvs. har bidraget til at understøtte, at de unge finder ud af hvad de vil i fremtiden og hjælper de unge med at opstille og gennemføre en plan.

Knap 6 ud af 10 af mentorerne angiver i høj grad at have fungeret som systemguide dvs. har mæglet i mellem borger og system og hjulpet med at ”oversætte” mellem borgeren og systemet

Knap 6 ud af 10 af mentorerne angiver i høj grad at have fungeret som indslusningsguide dvs. har understøttet de unge ved opstart på uddannelse eller arbejde.

Endelig angiver godt halvdelen af mentorerne angiver i høj grad at have fungeret som personlig støtte og vejleder dvs. har ledsaget i forbindelse med lægebesøg, tandlægebesøg eller besøg hos psykiater eller misbrugsvejledning mv.

Figur 4. Mentorroller

Kilde: Evaluering af mentorindsats til unge uden uddannelse og job, Rambøll 2014, side 32.

Evalueringen tegner derudover et billede af, at mentorerne især har haft følgende prioriteringer i deres arbejde:

- Mentorerne har fokuseret på at hjælpe borgerne til selv at løse problemerne frem for at løse problemerne for dem.
- Mentorerne prioriterer at kontakte borgerne frem for at vente på at borgerne tager kontakt.
- Mentorerne spørger borgerne hvad de har lyst til at gøre for at komme i job eller uddannelse, fremfor at fortælle borgerne hvad de skal gøre for at komme i job eller uddannelse.
- Mentorerne giver støtte til borgerne, hvis der er opstået et problem, fremfor at vente med at støtte borgerne indtil de fortæller, at der er opstået et problem.
- Mentorerne giver individuel mentorstøtte fremfor at anvende standardiseret mentorstøtte.

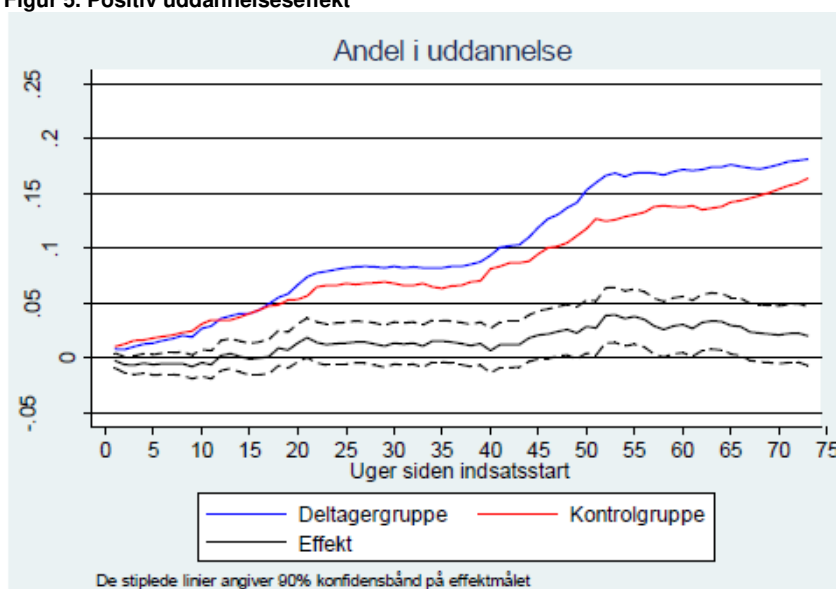
Resultater

Effektevalueringen er udarbejdet ved at sammenligne deltagergruppen med kontrolgruppen i forhold til hvor stor en andel af de unge i hhv. deltager og kontrol-

gruppen som påbegynder en uddannelse eller finder arbejde. Det kan meningsfuldt lade sig gøre, da de unge er tilfældigt udvalgt til hhv. deltager og kontrolgruppe.

- *Positiv uddannelseseffekt:* Der er en generel signifikant positiv merafgang til uddannelse i deltagergruppen sammenlignet med kontrolgruppen.
 - Målt et år efter forsøgsstart er 12 pct. af de unge i kontrolgruppen i gang med uddannelse. Det tilsvarende til for deltagergruppen er 16 pct. Mentorindsatsen har dermed haft en signifikant positiv effekt på ca. 4 pct.-point på tilbøjeligheden til at påbegynde en SU-berettiget uddannelse (se figur 5).

Figur 5. Positiv uddannelseseffekt

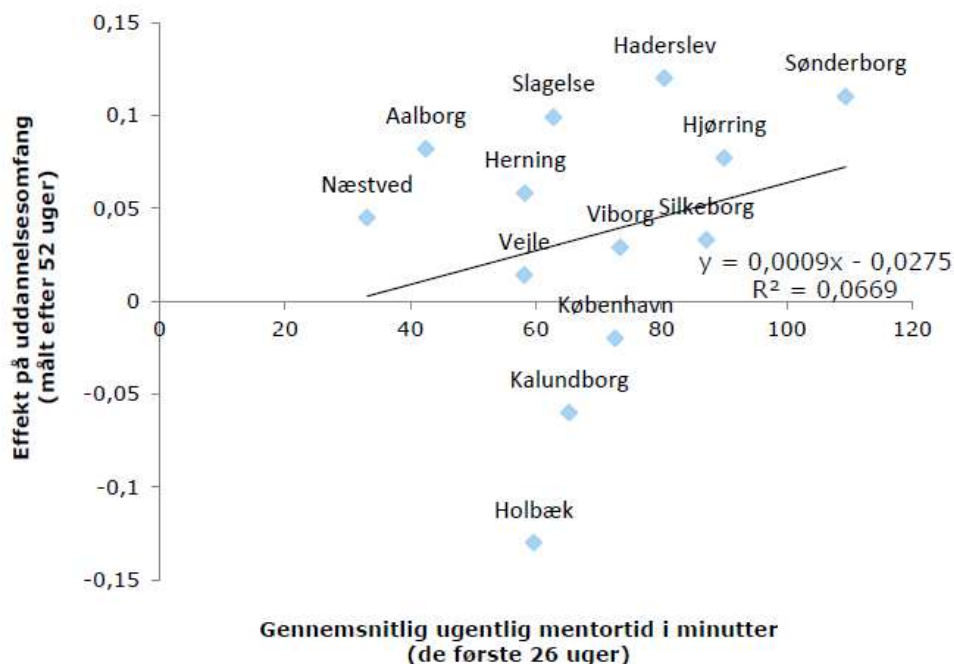

Kilde: Evaluering af mentorindsats til unge uden uddannelse og job, Rambøll 2014, side 53.

- Mentorstøtte er særlig gavnlig for gruppen af udsatte unge - ikke "stærke unge" med god forældrebaggrund og ikke de helt "svage unge", som ikke har fuldført folkeskolen.
 - Positiv effekt på 7-10 pct.-point for unge med under 4 i 9.klasses karaktergennemsnit.
 - Positiv effekt på omkring 3-4 pct.-point hvis moderen (eller faderen) ikke har en erhvervskompetencegivende uddannelse.
 - Positiv effekt på 3-5 pct.-point, hvis moderens (eller faderens) bruttoindkomst ligger under gennemsnittet i gruppen af unge i indsatsen.
 - Positiv effekt på 4-6 pct.-points for unge, der ikke de seneste 3 år inden indtrædelse i forsøget har modtaget SU.
 - Positiv effekt på 4-6 pct.-points for kvinder samlet set
- For langt de fleste øvrige undergrupper af unge i forsøget ses der positive tendenser til højere uddannelsesafgang, men her er forskellen på deltager- og kontrolgruppen altså ikke statistisk signifikant. Det gælder følgende grupper:
 - Personer uden nogen 9.klasses karaktere.

- Personer med 9.klasses karaktergennemsnit over 4
 - Personer hvor moderen (eller faderen) har en kompetencegivende uddannelse.
 - Personer hvor moderens (eller faderens) bruttoindkomst ligger over gennemsnittet i gruppen af unge i indsatsen.
 - Personer der i kortere eller længere tid har modtaget SU indenfor de seneste 3 år inden indtrædelse i indsatsen.
 - Mænd samlet set
- Evalueringen finder, at der er en positiv sammenhæng mellem intensiteten i mentorindsatsen i de enkelte kommuner i forsøget og effekten på uddannelsesomfanget. Sammenhængen implicerer, at godt 10 minutters ekstra mentorindsats pr. deltager om ugen kan give en effekt på ca. 1 pct.-point på uddannelsesomfanget.

Figur 6. positiv sammenhæng mellem intensiteten i mentorindsatsen i de enkelte kommuner i forsøget og effekten på uddannelsesomfanget.

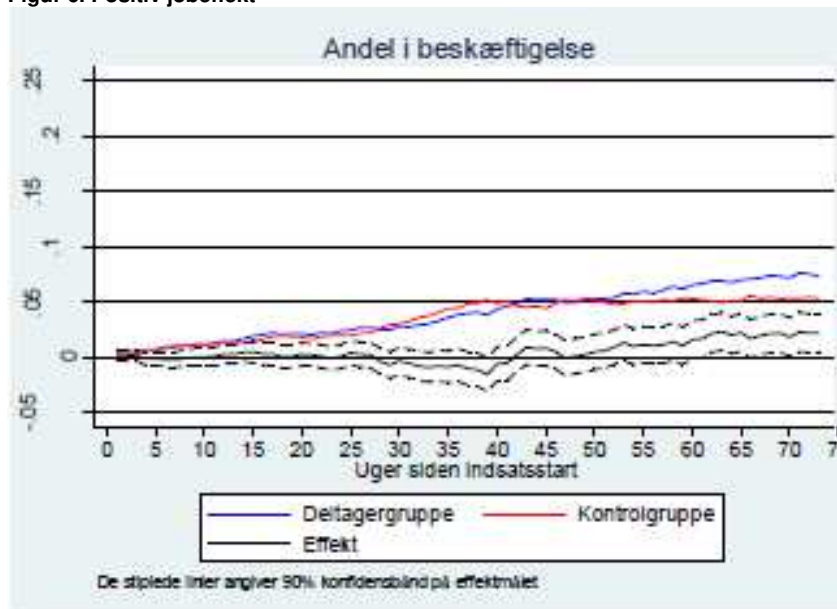
Note: Den gennemsnitlige ugentlige mentortid er målt som den tid, der i en given uge er brugt pr. jobcenter på hver person i deltagergruppen. Det er ikke alle i deltagergruppen, der i en given uge har været i kontakt med mentor. Disse vil indgå med 0 minutter i den givne uge.

Kilde: Evaluering af mentorindsats til unge uden uddannelse og job, Rambøll 2014, side 67.

- Der er ikke nogen entydig samvariation mellem mentorkarakteristika og uddannelseseffektens størrelse.
 - Der er således ikke noget, der tyder på, at specielle mentorkarakteristika eller mentortilgange kan siges at have påvirket effektens størrelse.
 - Der er en tendens til, at yngre mentorer (defineret som under 40 år) har en positiv indflydelse på, at de unge er i uddannelse. Det samme gælder, hvis mentoren har en mellemlang uddannelse frem for en lavere uddannelse.
 - Det ser ikke ud til at være af betydning for uddannelseseffektens størrelse om det er en mandlig eller kvindelig mentor, om mentoren er fuldtidsansat eller ej eller om mentor har tidligere mentorerfaring eller ej.
- *Positiv jobeffekt:* Der er en generel signifikant positiv merafgang til job i deltagergruppen sammenlignet med kontrolgruppen.
 - Målt godt et år efter forsøgsstart er ca. 5 pct. af de unge i kontrolgruppen i job. Det tilsvarende til for deltagergruppen er ca. 7 pct. Mentorindsatsen har dermed haft en signifikant positiv jobeffekt på samlet set ca. 2 pct.-point. Det er dog endnu for tidligt at vurdere den samlede jobeffekt, hvilket skyldes at den fundne merafgang

til uddannelse kan forventes at medføre en yderligere jobeffekt på længere sigt (se figur 6).

Figur 6. Positiv jobeffekt

Kilde: Evaluering af mentorindsats til unge uden uddannelse og job, Rambøll 2014, side 54.

- Jobeffekten er statistisk signifikant for følgende undergrupper:
 - Positiv effekt på omkring 2 pct.-points for etniske danskere
 - Positiv effekt på 3-5 pct.-points for personer som har været på offentlig forsørgelse eksklusiv SU i over halvdelen af tiden de seneste 3 år inden indtrædelse i indsatsen.
 - Positiv effekt på omkring 3-4 pct.-points for personer, hvor moderen (eller faderen) ikke har en erhvervskompetencegivende uddannelse.
 - Positiv effekt på 3-5 pct.-points for unge, der de seneste 3 år inden indtrædelse i indsatsen på et tidspunkt har modtaget SU.
- *Ingen effekt på aktiveringsomfang:* Deltager og kontrolgruppe har haft samme aktiveringsomfang under forsøget dvs. mentorindsatsen har ikke haft nogen virkning på aktiveringsomfanget herunder på brugen af virksomhedsrettet aktivering.
- *Positiv effekt på de unges progression.* Evalueringen peger på, at mentorindsatsen har bidraget til at løfte de unges selvoplevede motivation ift. uddannelse og job, øget deres selvværd og tro på egne evner, løftet deres selvvaluerede helbred, skabt bedre samarbejde mellem de unge og jobcentret og forbedret de unges hverdagsmestring.
- Evalueringen har belyst en række mulige forklaringer på mentorindsatsens positive effekter. Det ses, at mentorindsatsen især hjælper den unge, når følgende gælder:

- Der er et tæt samarbejde og en klar rollefordeling mellem mentor og sagsbehandler, så disse arbejder ud fra ét fælles mål for den unges progression mod uddannelse og job.
- Mentor fungerer som en form for mediator mellem den unge og systemet, hvilket øger forståelsen på begge sider og understøtter at der opstilles og forfølges mål, som både giver mening for den unge og systemet.
- Mentor bidrager med rådgivning og inspiration til den unge ift. job og uddannelse samt praktisk hjælp, fx med at møde op til aftaler med jobcenter og lægelige behandlinger.
- Mentor er meget vedholdende og anerkendende i sit arbejde med den unge og starter med at lytte og støtte og stiller først senere krav til den unge.